

LEGENDA

- 📍 turistický cíl
- 📐 hranice okresu
- 📐 hranice destinace Koruna Vysočiny
- 📐 naučná stezka
- 📐 cyklotrasy
- 📐 souběh tras
- 📐 turistické trasy

ŽĎÁRSKO

Koruna Vysočiny

ŽĎÁRSKO

www.korunavysocinycy.cz

Rozprostírá se na severovýchodě Vysočiny. Samotné Žďársko, Novoměstsko a Bystřicko – patří spolu s jihomoravským Nedvědicem do turistické destinace Koruna Vysočiny, která se rozpíná od pomezí jižní Moravy až po Pardubický kraj. Největším městem je Žďár nad Sázavou. Následují Velké Meziříčí, Nové Město na Moravě, Bystřice nad Pernštejnem, Velká Bíteš a Svatka. Návštěvníky Žďárska okouzlí zejména nedotčená příroda CHKO Žďárské vrchy. Minulost se zrcadlí v četných hradech, zříceninách i stavbách lidové architektury. Geniální Santini tu po sobě zanechal architektonický skvost – památku UNESCO.

VELKÉ MEZIŘÍČÍ

www.turistikavm.cz

Leží na soutoku řek Oslavy a Balinky. Historickému jádru města dominují kostel sv. Mikuláše s vyhlídkovou věží na jedné straně a starobylá radnice na druhé. Po početné židovské obci se tu dochovaly domy s typickými prvky, dvě synagogy a židovský hřbitov. Na skále nad městem se tyčí zámek se vzácnou freskovou výzdobou. Sídlí v něm městské muzeum s expozicí mostů i kubismu. Nad ním se klene dálniční most Vysočina, vůbec nejvyšší na DI. Z originální rozhledny ve tvaru dvoušroubovice na Fajtově kopci přehlednete město, sjezdovku i okolí s viadukty. Podél řek se vinou Nesměřské a Balinské údolí s naučnými stezkami.

NOVÉ MĚSTO NA MORAVĚ

www.vysocina-arena.cz

Turisty zve k návštěvě Horácké galerie nebo Horáckého muzea, kde najdete kolekci skla z někdejších slavných horáckých sklárů. Nechybí tu tedy ani expozice k lyžování. A za tímto sportem sem turisté jezdí snad nejvíce. Celá oblast Novoměstska je propletena hustou sítí lyžařských běžeckých tras. Sjezdaři míří na Harusák. Běžkaři mohou vyrazit do Vysočina Areny a projet si tratě, na kterých závodí světová špička. Ale i mimo zimu je tu spousta sportovního využití. Vysočina Arenu totiž i letní sezóně využijí cyklisté a lyžaři či bruslaři s kolečky. Lákavou atrakcí pro ně je pumptrack i singletracky.

ŽĎÁR NAD SÁZAVOU A UNESCO

www.zelena-hora.cz

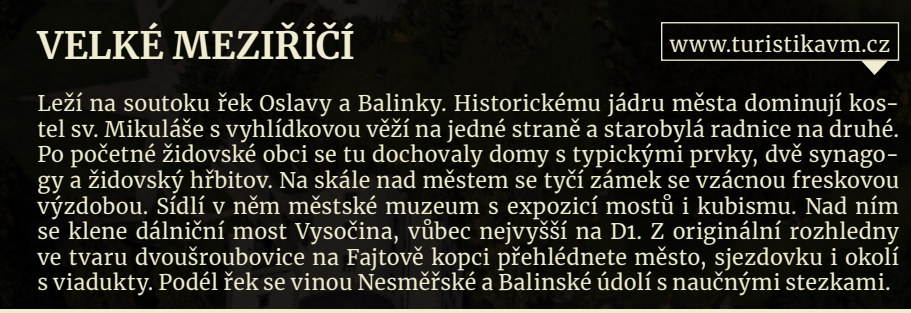
Hvězda mezi hvězdami, to je poutní kostel na Zelené hoře. Vrcholné dílo architektky Jana Blažeje Santiniho – Aichela se vypíná nad městem Žďár nad Sázavou a právem patří na seznam světového dědictví UNESCO. Jedinečná stavba ve tvaru pěticípivé hvězdy byla před 300 lety vystavena ve stylu barokní gotiky a zasvěcena Janu Nepomuckému. Ten totiž raději obětoval svůj život, než by vyrazil zpovědní tajemství. Stavba skrývá mnoho příběhů a symboliky. Dominantní je číslo pět, které se opakuje v celé stavbě. Pět vchodů, pět kaplí s pěti oltáři...

ZÁMEK ŽĎÁR NAD SÁZAVOU

www.zamekzdar.cz

Bývalý cisterciácký klášter ze 13. století je ideálním místem pro pohodový rodinný výlet. Rozlehlý areál spravovaný rodinou Kinských nabízí tolik aktivit, že na ně návštěvníkům většinou nestačí ani celý den. Velkým lákadlem je multimediální Muzeum nové generace. Zámek má celoročně otevřeno a každý měsíc se zde něco děje. Rodiny s dětmi oceňují bezpečný prostor, bezbariérový přístup, možnost vstupu s pejsky, herní koutek, kavárnu, dárkový obchůdek, ale především přátelské prostředí, originální zážitkové programy a přírodu za humny.

OSMISTOVKY ŽĎÁRSKÝCH VRCHŮ

www.korunavysocinycy.cz

Nezapomenutelné rozhledy do nejbližšího okolí, vyhlídky přístupné i bez lezeckého vybavení nebo aktivní lezení pro všechny věkové kategorie, to vše najdete ve Žďárských vrších. Rulové skalní útvary jsou ukryté v hlubokých lesích. Tím nejvyšším a současně nejnavštěvovanějším vrcholem je Devět skal (836 m n. m.). Ale osmistovek je tu víc, třeba Malinská skála, Pasecká skála, Žákova hora, Buchtův kopec, Pohledecká skála, Křivý Javor a další. Co myslíte, zvládnete všechny za jeden den? Víme, že to jde! Ideálním výchozím bodem je vesnička jménem Křížánky.

ŽĎÁRSKO S DĚTMI

www.korunavysocinycy.cz

Vydejte se zkrátit zubra, který střeží modely hradů v parku miniatur, nahlédněte do ráje – Centra Eden, potkejte v Pohádkové vesničce Podlesíčko spoustu známých postavíček a v Modelovém království se společně s vládky ponořte do krajiny. Navštivte Šikland, přírodní zábavní areál se spoustou atrakcí, kde se rázem ocitnete na divokém západě. Na Zámku Žďár nad Sázavou si vyberte z několika interaktivních výstav. A nebo zkusíte putovat za sochami Michala Olšáka, třeba za Mamlasem, Hamroněm, mamutem, rakem a dalšími. Jsou rozmístěné volně po krajině a z betonu, takže se na nich děti vyřádí.

BYSTRICE NAD PERNŠTEJNEM EDEN

www.centrumeden.cz

Zchátralý statek Mittrovských se po letech dočkal obnovy a dnes je z něj Centrum Eden. Nabízí ukázky toho, jak se dříve žilo a hospodařilo na venkově. Panský dvůr ukazuje stolárnu, kovárnu a Příběh pudy s krtincem, v horácké vesnici najdete sedm stavení, replik z 19. století. S dětmi si užijete zvířátka a vyzkoušíte stará řemesla. V ekopavilonu jsou k vidění nejmodernější technologické vychytávky a budoucí vymoženosti. V minipovovaru ochutnáte či sami uvaříte pivo. V jízdárně můžete absolvovat výcvik. Venkovní prostory nabízejí k zábavě a poučení dětské hřiště, bludiště a ukázky vegetace a rostlinných společenstev.

CHKO ŽĎÁRSKÉ VRCHY

www.korunavysocinycy.cz

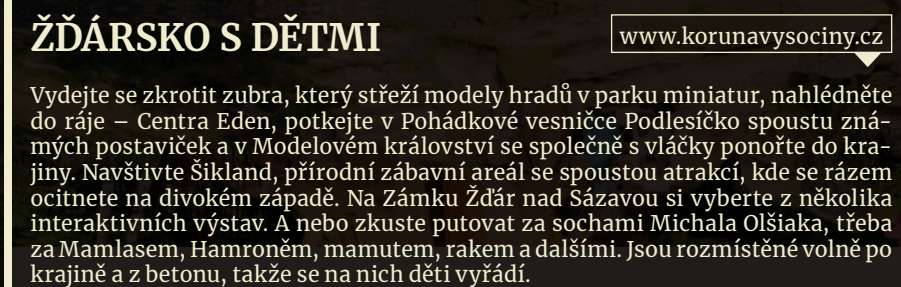
Jsou bezpochyby největším přírodním darem Žďárska. CHKO zde byla vyhlášena už roku 1970. Téměř polovinu zabírají lesy, z nichž ční četné skály. Lesy jsou převážně smrkové. Tam, kde se zachoval porost jedlobučin, byla vyhlášena národní přírodní rezervace Žákova hora. Rostou zde vzácné rostliny a zahlédnout byste tu mohli jelena i rysa. Pramení tu několik řek – Sázava, Svatka, Chrudimka, Doubrava nebo Oslava. Na nich jsou rybníky, které byly založeny už ve středověku. Jinak se v krajině střídají louky, pastviny a pole. Mezi tím vším jsou rozesety malebné vesničky s roubenými chalupami a prvky horácké lidové architektury.

OSMISTOVKY ŽĎÁRSKÝCH VRCHŮ

www.korunavysocinycy.cz

Nezapomenutelné rozhledy do nejbližšího okolí, vyhlídky přístupné i bez lezeckého vybavení nebo aktivní lezení pro všechny věkové kategorie, to vše najdete ve Žďárských vrších. Rulové skalní útvary jsou ukryté v hlubokých lesích. Tím nejvyšším a současně nejnavštěvovanějším vrcholem je Devět skal (836 m n. m.). Ale osmistovek je tu víc, třeba Malinská skála, Pasecká skála, Žákova hora, Buchtův kopec, Pohledecká skála, Křivý Javor a další. Co myslíte, zvládnete všechny za jeden den? Víme, že to jde! Ideálním výchozím bodem je vesnička jménem Křížánky.

CHUDOBÍNSKÁ BOROVICE EVROPSKÝ STROM ROKU 2020

www.korunavysocinycy.cz

Královna zatopeného údolí... Tak pojmenovali místní Chudobínskou borovici, Evropský strom roku 2020. Roste na skalnatém výběžku levého břehu Vírské přehrady v chráněném pásu vodárenské nádrže a její stáří je odhadováno na více než 350 let. Své jméno si nese podle vesnice Chudobín, která musela ustoupit budování vodní nádrže. Stala se dominantou zdejšího kraje a mekou turistů. Podle pověstí původních obyvatel u ní hrával za noci na housle čert, ale byly to pravděpodobně silné vanoucí větry, které se proháněly hlubokým svrateckým údolím.

SKLÁŘSTVÍ NA HORÁCKU

www.ags-svoboda.cz
www.uhrocha.com

Nejstarší písemné doložení sklářů na Vysočině se usadili na Žďársku ve Vřísti a Fryšavě již v první polovině 16. století. Dnes můžete vyrazit po jejich stopách naučnou stezkou Příběh krajiny pod čtyřmi palicemi. Najdete pozůstatky někdejší slavné milovské hutí a osady, z níž se dodnes dochoval skelmistrovský dům rodu Konrádů se sbírkou historického skla. Jednotlivá zastavení informují o počátcích sklářství v této oblasti, ukazují příbytky sklářských dělníků a život ve sklářské osadě. K návštěvě zvou i nedaleké sklárny v Karlově a Škrdlovicích.

Vysocina Tourism

VYSOČINA TOURISM, příspěvková organizace
Na Stoupách 144/13
586 01 Jihlava, Česká republika

info@vysocinatourism.cz
www.vysocinatourism.cz
www.vysocina.eu
@vysocinaregion

LIDOVÁ ARCHITEKTURA A TRADIČNÍ ŘEMESLO

www.korunavysocinycy.cz

Obojí je na Žďársku stále živé. Především díky patriotům a nadšencům, kteří se se svým citlivým přístupem rozhodli dochovat vše, co nám zde naši předkové zanechali. Důkazem toho jsou rozlehlé vesnické památkové rezervace Krátká a Křížánky. V Krátké dokonce najdete Dům přírody Žďárských vrchů s expozicí o vývoji zdejší přírody a krajiny, řadou interaktivních prvků i mnohými výukovými programy zaměřenými na poznávání přírody. Ale malebné jsou i další vsinky – Blatiny, Koníkov, Kaňov a Samotín. Zajímavou technickou památkou regionu pak je i Šlakhamr v Hamrech nad Sázavou.

VELKÉ DÁRKO A PILSKÁ NÁDRŽ

www.korunavysocinycy.cz

Velké Dářko, to je také vysočinské moře. Rybník, který byl založen roku 1480, je největším rybníkem Českomoravské vrchoviny. Z jedné strany jej obepíná vysočinské nejrozsáhlejší rašeliníště, Radostínské, a z druhé strany skýtá turistům zábavu a rekreaci v kempu, na plážích i ve vodě. Je rájem pro milovníky windsurfingu, jachtingu, kittingu či paddleboardingu. Kolem rybníka i rašeliníště vás provede naučná stezka. A v podstatě hned vedle je rekreační areál Pilák s nabídkou sportovního využití od dětských atrakcí po lanový park.

ZŘÍCENINY

www.vysocina.eu

Tolik zřícenin jako na Žďársku na Vysočině jinde nenajdete. Parádní je zřícenina hradu Zubštejn, jenž původně patřil pánům z Pernštejna. Poslední doklad o tom, že byl obydlen, je z roku 1522. Dochovaly se zbytek severní vstupní věže a velká část hradního paláce, a pochopitelně řada pověstí. Tyčí se na skalnatém hřebenu na břehu řeky Svatky nedaleko obce Pivonice. Kdo chce všechny zříceniny navštívit, má co dělat. Vedle Zubštejna jsou u Bystřice n. P. ještě Aueršperk, Bukov, Dalečín, Mitrov, Pyšolec, Skály a u Velkého Meziříčí pak Templštejn, Mostišťe, Tasovský hrádek a Dub.

Žďársko

Vydal: Vysočina Tourism, p. o.
Fotografie: archiv Koruna Vysočiny, Vysočina Tourism, Marek Olbrzymek a Chris Borg
Mapu vytvořil: Krajský úřad Kraje Vysočina 2020, gis@kr-vysocina.cz
Grafické zpracování: www.martakidis.cz
Tisk: Jiprint, s. r. o.
Náklad: 6 000 ks
Rok vydání 2020
Neprodejné

